

امام خميني^(ع): اين محرم و صفر است كه اسلام را زنده نگه داشته است.

۱. بلاذري در کدام اثر خود اطلاعات دقيق و جالب توجهی درباره تشکیل دیوانها و نقل آن به زبان عربی، ضرب سکه، احکام خراج، جزیه و عشر به دست می‌دهد؟
الف. انساب الاشراف
ب. فتوح البلدان
ج. الإصابة في تمييز الصحابة
د. البداية و النهاية
۲. برای مطالعه احوال اداری جامعه اسلامی، کدام یک از آثار زیر از اهمیت زیادی برخوردار است و نکات دقيق و اطلاعات سودمند و مفید در آن در این باره یافت می‌شود؟
الف. المعارف ابن قنبره دینوری
ب. مقدمه ابن خلدون
ج. الکامل فی اللغة والادب مبرّد
د. الحيوان جاحظ
۳. برای مطالعه درباره تحولات سیاسی - مذهبی عراق و نقش موالی در زمان امویان کدام اثر اهمیت بیشتری دارد؟
الف. تاريخ اليعقوبي
ب. تاريخ طبري
ج. الکامل
د. اخبار الطوال
۴. در کدام یک از آثار زیر روایت آتش‌سوزی کتابخانه‌ها بدست مسلمانان ذکر شده است؟
الف. البداية و النهاية
ب. وفيات الاعيان
ج. مختصر الدول
د. انساب الاشراف
۵. کدامیک از آثار زیر می‌تواند درباره تشكيلات اداری نظام اسلامی و دیوان رسائل اطلاعات مهمی به ما بدهد؟
الف. صبح الأعشى فی صناعة الانشاء
ب. الامامة و السياسة
ج. العقد الفريد
د. اخبار المذاکره
۶. استفاده از واژه‌های «اخبارني» یا «اخبارنا» به هنگام نقل، مبین کدام یک از شیوه‌های آموزش در دوره اسلامی است؟
الف. سماع
ب. قرائت
ج. کتابت
د. وجاده
۷. دیوان خاتم برای اولین بار در دوره کدام خلیفه تأسیس شد؟
الف. امام علی (ع)
ب. عمر بن خطاب
ج. معاویه بن ابی‌سفیان
د. ولید بن عبدالملک
۸. منظور از «ارجوزه‌ها» در تمدن اسلامی چه بود؟
الف. اشعار عربی درباره گله‌های دام
ب. اشعار عربی درباره رجز
ج. واژه‌هایی عربی درباره شهرنشینی
د. واژه‌هایی درباره بادیه‌نشینان
۹. علت تأسیس مکتب‌خانه‌ها برای امر آموزش در تاريخ اسلام چه بود؟
الف. منع ورود بچه‌ها و دیوانگان به مسجد
ب. منع آموزش دروس غیر شرعی در مساجد
ج. منع ورود فلاسفه به مسجد
د. منع ورود موالی و افراد غیر عرب به مسجد
۱۰. در صدر اسلام، در کدام ناحیه از مالیات ارضی تحت عنوان «خراج علی مساحة الارض» یاد می‌شد؟
الف. حجاز
ب. سواد
ج. شامات
د. مصر

۱۱. منظور از عبارت «دراسه» چه بود و در کجا کاربرد داشت؟

الف. تکرار کلمات - در تدریس قرائت قرآن

ب. کپی کردن - در فن نگارگری

ج. تکرار کلمات - در اشعار

د. کپی کردن - در خطاطی

۱۲. کدام گزینه نمی‌تواند جزء شروط هفت‌گانه ماوردی برای خلیفه محسوب شود؟

الف. عدالت جامع

ب. علم مؤدی به اجتهاد در احکام و نوازل

ج. شجاعت و نسب عربی

د. سلامت حواس

۱۳. «بیعت» از جمله کدام دسته از وظایف خلیفه در زمان امویان بود؟

الف. وظایف شرعی

ب. وظایف سیاسی

ج. وظایف کشوری

د. مناصب درگاه شاهی

۱۴. مالیات سرانه‌ای که به موجب حکم قرآن هر سال از اهل ذمه که در حمایت حکومت اسلامی بودند، گرفته می‌شد، چه نام داشت؟

الف. عشر

ب. جزیه

ج. خراج

د. صله

۱۵. منظور از مقصوره در تمدن اسلامی چه بود؟

الف. اطاق مخصوص نماز خلیفه

ب. محل کوچکی برای نگهداری قرطاسها

ج. محل نگهداری مهرها

د. اولین محل ضرب سکه اسلامی

۱۶. ویژگی عمارت استکفاء چه بود؟

الف. اجبار خلیفه در تأیید امارت

ب. اختیار خلیفه در تعیین امیر

ج. این نوع از امارت صرفاً بخش سیاسی ولایت را اداره می‌کرد.

د. این نوع از امارت صرفاً بر بخش فرهنگی و عمرانی ولایات نظارت داشت.

۱۷. نظام چند ولیعهدی چگونه در نظام سیاسی اسلامی بوجود آمد و چه نتیجه‌ای در پی داشت؟

الف. بدست تیره بنی عباسی - امنیت و ثبات سیاسی

ب. بدست تیره مروانی - عدم ثبات سیاسی

ج. بدست تیره بنی عباسی - عدم ثبات سیاسی

د. بدست تیره مروانی - امنیت و ثبات سیاسی

۱۸. کدام گزینه مبین تعریف دیوان از زبان قلقشندی است؟

الف. جایگاه نشستن نویسندگان

ب. جایگاه دادرسی و قضا

ج. دفتر ثبت ضوابط و آئین‌نامه‌های جاری

د. دفتر ثبت حساب و مخارج دربار

۱۹. عمده‌ترین محور دیوان مدینه چه بود؟

الف. ثبت صورت بیت‌المال

ب. ثبت اموال خلیفه

ج. رسیدگی به امور سپاه

د. ثبت کلیه ضوابط اداری

۲۰. تهیه گزارش از اوضاع مالی، لشکری و کشوری و به عرض رساندن آن از جمله وظایف کدام دیوان بود؟
الف. دیوان عرض   ب. دیوان رسائل   ج. دیوان برید   د. دیوان مستغلات
۲۱. طبق گزارشات طبری اکثر متصدیان دیوان رسائل را چه کسانی تشکیل می دادند؟
الف. کارگزاران عرب   ب. انصار   ج. مهاجران   د. موالی
۲۲. ترجمه دواوین به زبان عربی در دوره کدام خلیفه اموی صورت گرفت؟
الف. عبدالملک بن مروان   ب. مروان بن حکم   ج. ولید بن عبدالملک   د. ولید بن یزید بن عبدالملک
۲۳. دیوان شام به چه زبانی نوشته می شد؟ و مسئول آن تا قبل از ۸۱ هـ چه کسی بود؟
الف. سوری - یوسف بن عمر ثقفی   ب. رومی - یوسف بن عمر ثقفی   ج. رومی - سرجون بن منصور نصرانی   د. سوری - سرجون بن منصور نصرانی
۲۴. دیوان عراق بدست چه کسی به عربی ترجمه شد؟
الف. صالح بن عبدالرحمن   ب. زاذان فرخ   ج. عبدالحمید کاتب   د. ولید بن هشام قحذمی
۲۵. در دوره امویان، عاملان سند، از سوی استاندار کدام استان تعیین می شدند؟
الف. عراق   ب. حجاز   ج. ایران   د. جزیره
۲۶. مرکز استان آفریقای شمالی تا غرب مصر، در دوره امویان کدام شهر بود؟
الف. قیروان   ب. ساردنی   ج. قاهره   د. انطاکیه
۲۷. کدامیک از موارد زیر جزء موارد پرداخت عُشر محسوب نمی شود؟
الف. زمینهایی که بدست مسلمانان احیاء شده بود.   ب. اموالی که از بلاد کفر در جنگ بدست مسلمانان می افتاد.   ج. زمینهایی که شامل جزیه نمی شد.   د. زمینهایی که به صلح گشوده می شدند.
۲۸. کدام گزینه درباره شروط مستحق که باید اهل ذمه رعایت بکنند، محسوب نمی شود؟
الف. پوشیدن لباس مخصوص   ب. عدم توهین به قرآن   ج. ناسزا نگفتن به پیامبر (ص)   د. گمراه نکردن مسلمانان
۲۹. با توجه به نظرات ابو عبید، کدام مورد جزء زکات باطنی است؟
الف. مواشی   ب. شمار   ج. طلا   د. زرع
۳۰. جداسازی ولایت خراج از ولایت عامه توسط کدام خلیفه انجام گرفت؟
الف. عبدالملک بن مروان   ب. عمر بن عبدالعزیز   ج. عمر   د. معاویه